

บทที่ 3 การดำเนินงานวิจัย

การวิจัยนี้ เป็นการพัฒนาเนื้อหารายวิชาศิลปะกับการแต่งกาย ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. รวบรวมข้อมูลเบื้องต้นจากเอกสาร ตำรา บทความ งานวิจัยและอื่นๆที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นความรู้พื้นฐานในการพัฒนาเนื้อหารายวิชาศิลปะกับการแต่งกาย
2. ศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ครูผู้สอนศิลปศึกษา ที่สนใจในรายวิชาศิลปะกับการแต่งกาย และผู้สอนรายวิชาศิลปะกับการแต่งกาย เพื่อรวบรวมเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาเนื้อหารายวิชาศิลปะกับการแต่งกาย
3. ขอคำแนะนำจากอาจารย์และผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาศิลปะกับการแต่งกาย เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาเนื้อหารายวิชาศิลปะกับการแต่งกาย
4. ศึกษาวิธีการสอน เนื้อหา การจัดกิจกรรม สื่อและการประเมินผลของผู้สอน และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารายวิชาศิลปะกับการแต่งกาย

กลุ่มตัวอย่างประชากร

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยมีดังนี้
ครูผู้สอนศิลปศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยเลือกสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับสลาก จากโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 24 โรงเรียน จากทั้งหมด 48 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 50 โรงเรียนละ 2 ท่าน รวม 48 ท่าน สาเหตุที่เลือกโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษเป็นกลุ่มประชากร เพราะว่าโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ จะมีจำนวนนักเรียนมาก ดังนั้นในการจัดโครงสร้างหลักสูตรสำหรับนักเรียน จะต้องมิวิชาให้นักเรียนได้เลือกเรียนหลากหลายมากกว่าโรงเรียนที่มีขนาดเล็ก หรือขนาดเล็ก

เครื่องมือในการวิจัย

1. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม โดยใช้ คู่มือครู และข้อมูลเบื้องต้น ที่ได้มาเป็นกรอบในการสร้างแบบสอบถาม ซึ่งมีลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1.1 สร้างแบบสอบถาม เพื่อสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาเนื้อหารายวิชาศิลปะกับการแต่งกาย ในด้านเนื้อหาวิชาและการกำหนดคาบเรียน กิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผล ที่เหมาะสมกับแต่ละบทเรียน โดยนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบแก้ไข แล้วจึงนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 4 ท่าน ตรวจสอบแบบสอบถามเพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหา การสื่อความหมาย และให้ข้อเสนอแนะ เพื่อปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

คุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิ มีดังนี้

มีประสบการณ์ทางการสอนรายวิชาศิลปะกับการแต่งกาย 5 ปีขึ้นไป
เป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในการสอนรายวิชาศิลปะกับการแต่งกาย
แต่งตั้งตำราที่เกี่ยวข้องกับวิชาศิลปะกับการแต่งกาย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิมีดังนี้

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อัจฉรา วรรณสถิตย์ อาจารย์ประจำภาควิชาคหกรรมศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนดุสิต มีความเชี่ยวชาญทางการสอนศิลปะกับการแต่งกายและ แต่งตำรา การออกแบบเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย (ภาคทฤษฎี)
2. อาจารย์ ชาคกริต โรจนรุจิ ผู้อำนวยการสถาบันดักศิลา มีความเชี่ยวชาญทางด้านการสอนการออกแบบเครื่องแต่งกาย และได้สร้างรูปแบบการสอน การออกแบบเครื่องแต่งกายสำเร็จรูปทางไปรษณีย์
3. อาจารย์ ชาทิบรรลือ กุลโชติ อาจารย์ 2 ระดับ 5 โรงเรียนแมริมวิทยา จังหวัด เชียงใหม่ มีความเชี่ยวชาญทางด้านการสอนวิชาศิลปะกับการแต่งกายมากกว่า 5 ปี และสร้างเครื่องมือ Moda สำหรับใช้ในการเขียนโครงร่างหุ่น การออกแบบเครื่อง แต่งกาย
4. อาจารย์ ยุพดี เต็งประเสริฐ อาจารย์ประจำภาควิชาคหกรรม สถาบันเทคโนโลยี ราชมนงคล วิทยาเขตโชติเวช เป็นผู้สอนวิชาผ้าและการออกแบบเครื่องแต่งกายเป็น เวลากว่า 5 ปี และแต่งตำราเกี่ยวกับการออกแบบเครื่องแต่งกาย

1.2 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบแก้ไขอีกครั้ง ก่อนนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรซึ่งมีคุณสมบัติคล้ายคลึงกับประชากรจริง จำนวน 10 ท่าน เพื่อหาความเที่ยงโดยใช้สูตร (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient) ซึ่งเป็นการวัดความสอดคล้องภายใน ครอนบาช (Cronbach) ซึ่งมีสูตรและผลขนาดสัมประสิทธิ์ ดังต่อไปนี้

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum Si^2}{Sx^2} \right)$$

$$\alpha = \text{สัมประสิทธิ์ของความเที่ยง}$$

$$n = \text{จำนวนข้อ}$$

$$Si^2 = \text{ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ}$$

$$Sx^2 = \text{ความแปรปรวนของคะแนนของผู้รับการทดสอบทั้งหมด}$$

หรือกำลังสองของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของคะแนนผู้รับการทดสอบทั้งหมด

จากการทดลองใช้แบบสอบถาม (Try Out) จำนวน 10 ข้อ ได้ขนาดสัมประสิทธิ์ของความเที่ยง ของแบบสอบถามชุดนี้เท่ากับ 0.9640 ซึ่งเป็นค่าที่ยอมรับได้

แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Checklist) และแบบเติมคำ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถาม ที่ประกอบด้วยกลุ่มหัวข้อที่แสดงถึง รายละเอียดของเนื้อหารายวิชาและการกำหนดคาบเรียน กิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผล เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 อันดับ โดยกำหนดคะแนนและความหมายระดับคะแนน ดังนี้

5 หมายถึง ข้อความนั้นเหมาะสมมากที่สุด

4 หมายถึง ข้อความนั้นเหมาะสมมาก

3 หมายถึง ข้อความนั้นเหมาะสมปานกลาง

2 หมายถึง ข้อความนั้นเหมาะสมน้อย

1 หมายถึง ข้อความนั้นเหมาะสมน้อยที่สุด

ในตอนท้ายของแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามเพื่อให้ข้อเสนอแนะ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด(Open Ended)

1.3 นำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้
ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละจากสูตร

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนคำตอบ} \times 100}{\text{จำนวนประชากร}}$$

(ประกอบ กรรณสูตร,ม.ป.ป.)

ตอนที่ 2 ข้อมูลในการพัฒนาเนื้อหาวิชาศิลปะกับการแต่งกายด้านเนื้อหารายวิชาและการกำหนดคาบเรียน กิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผล วิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้
สูตรค่าเฉลี่ย (Mean)

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$$

$$\bar{X} = \text{ค่าเฉลี่ยคะแนน}$$

$$\sum fx = \text{ผลรวมของคะแนนทั้ง N จำนวน}$$

$$N = \text{จำนวนคะแนนทั้งหมด}$$

สูตรค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum fx^2}{N} - \left[\frac{\sum fx}{N} \right]^2}$$

$$S.D. = \text{ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน}$$

$$\sum fx = \text{ผลรวมของคะแนน N จำนวน}$$

$$\sum fx^2 = \text{ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสองทั้ง N จำนวน}$$

$$N = \text{จำนวนประชากร}$$

(ประกอบ กรรณสูตร,ม.ป.ป.)

หลังจากนั้นจึงนำค่าเฉลี่ยที่ได้มาทำการแปลความหมายและวิเคราะห์ โดยถือเกณฑ์การแปลความหมายดังต่อไปนี้

4.50 - 5.00 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

3.50 - 4.49 หมายถึง เหมาะสมมาก

2.50 - 3.49 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

1.50 - 2.49 หมายถึง เหมาะสมน้อย

1.00 - 1.49 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

ข้อเสนอแนะ จากคำถามปลายเปิด วิเคราะห์โดยการแจกแจงความ แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบความเรียง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถาม พร้อมหนังสือขอความร่วมมือไปยังผู้สอนศิลปศึกษา ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้วยตนเอง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย